ՍԿԻԶԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ՆՈՒՄԵՐՕ—323—ՇՈՒՄԱՆ ԷՐԹԷՍԻ—28—ՆՈՅԵՄԲԵՐ—1859

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ

ՀԱՅԱՏԻ

Իշխու Մէճմուայը Հայատիս, հէր հաֆթա ճուտնա Էրթէսի կիւնէրի տաղթրլրանագ ալը։

Սէնէսի բէշլին օլարագ • Գայիմէ		150	ղուրուշ։
Ալթը այլըղը քէշլիք	»	80	»
Իւչ այլըղը քէշլիք	»	40	»
Վէ պիր նուսխէսու			3 1/2

Տաշրաշար իշխուն պէհէր նուսխէսուն փոսթախանէ նիզամը մուճիպինճէ իւճրէթ ալընաճաղը թասդիկէն պէյան օլունուր։

Իլանաթըն պէհէր սրրսոր պիր տէֆալըգ 80 փար
Էքի տէֆա իշխուն պէհէր տէֆաբնա . . 60 »
Իւչ տէֆա իշխուն պէհէր տէֆաբնա . . 40 »
Իւչ տէֆատան զիատէ օլան։ վէ զայէթ ուզուն իլանաթի իշխուն այրրնա բաղարրըգ օլունուր։

Տաշրատան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն քոսթա մէսարիֆէրի։ կէօնտէրէնլէրին իւզէրինէ օլուզուզ մահալատէ պէյան օլունուր։

ՀԱՅԱՏԻՍ

ՈՒՍՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՓՈՒԱՅԸ ՍԱՅՍՈՒՐԷՅԻ ՄՈՒՐԹԱԼԼՈՒԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՀԱՅԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Խարիճկէ նաղրը Ֆուատ բաշա հաղրէթլէրինին պաղը էօղը վէ սէպէպէ մէպնի վագի օլան խաթիֆալէրի, Թէրաֆը հաղրէթը Շահանէտէն գապուլ օլունմաղընատան, նաղրը միւշարալէյհին հալա նէզարէթը ճէլիլէնը մէկաքիւրէյի բէրթէվպախշը իճրալ օլաուզու պիլ իֆթիխար պէյան օլունուր։

— Թունուս վալիսի Ահմէտ բաշա հաղրէթլէրի, կէչէնէտ վէֆաթ իթմսինտէն, պիրատէրի Սաադգ բաշանըն եէրինէ նասպընը միւսթէսալ Թանզիմ վէ իմզա օլունան պիր գըթա արզու մահղէրի, Թունուս պահրիսէսի իւմէրասընատան խայրէտտին բաշա Սիլթանէյէ կէլէրէք պաղը Ալիսէ Թադտիմ իթմիշ օլաուզու, զաղէթալէրատ մուհարբէր տիր։

ՀԱՅԱՏԻՍԱԹԸ ԷՃՆԷՊԻՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ։ Ֆրանսանըն վէ եախոտ ախէր պիր էճնէպի ատվէթին Ինկիլթերրայը պատապիլմէսի հալա պիւթիւն Ինկիլզ զաղէթալարընա վէ պէլքիմ ահալիսինէ տախի մուճիպի սէօհպէթ վէ միւճատէլէ օլաս, Ֆրանսըզ զաղէթալէրի տախի գօմ շուլարընըն պու թէլաշաը իլէ էլէնիպ, եահոտ պու թէլաշայը քէնտիլէրինէ ցաունճաղ խիւս, տիւրլիւ խայալաթա զահիպ օլմուշար տըր. պունլարըն լագըրարընա պագըրարտա Ֆրանսըզ խաթէսիի անտէ Ինկիլթերրայը պատապիլիր, պունա ինանըլըրտա, արթըգ Ինկիլզ ահալիսինէն վէսվէսէսի նէ տէրէճէյէ կէլմիշ օլաուզու աղնաշըլապիր։ Ինկիլզ ատվէթի տախի միլլէթինէ ճէսարէթ վէրիպ խէվֆ ու ֆիւթուրա կիրիֆթար իթմէմէք իւզրէ, պիր թէրաֆտան պէրրիսէ ասքէրինի, պիր թէրաֆտան պահրիսէ ասքէրինի, պիր թէրաֆտան ատանմասընը, վէ պիր թէրաֆտան կէօնիւլլիւ ասքէրինի արթըրմաղտա տըր։ Իվվէլկիի պէօյիւք Նաբօլէոնաւն կիւնիւնտէ տախի պէօյլէ պիր դօրդաւ օլաուզուտան, օ վագթըլար կէօնիւլլիւ ասքէր մահթալաւ օլունտուդտա, իւչ եիւզ էլլի պին քիշի զուհուր իթմիշ տիր. պու տէֆա եիւզ պին տէ զիյատ օլաճաղ տըր տէնիյօր։

ՖՐԱՆՍԱ։ Աւսթրիա տէվլէթի նէզարինտէ Ֆրանսըզ էլչիսի պուլունան պարան Ֆուրքընէ, քի Աւսթրա նէտէ տախի էլչիլիք իթմիշ տիր, վէ մուախխարէն Ցուրիք միւքեալէմէ մէճլիսինտէ Ֆրանսըզ մուրախխասը իսի, արթըգ բօլնթիգա իշլերինտէն էէքիլիպ թէնհանէշին օլարագ ատանկիւզար օլմազա գարար վէրմիշ տիր, պու սէպէպտէն նաշի Պէրլինտէ Ֆրանսըզ էլչիսի պուլունան Մաքքի տը Մուտթիսէ Վիէննայա էլչի, վէ բրէնս Թայլերան տախի Պէրլինէ էլչի Թային օլունմուշար տը, քէզալիք Մաքքի տը Գօնվիլ Նուռնանա էլչի Թային օլունուպ, մէշհուր տիրըմանթլարտան օլան միւսիւ տը Սէնվալ տախի բօլնթիգա իշլերինի թէրք իտիւպ պիր մանասթրա էէքիլէճէքմիշ։

ԱՒՍԹՐԻԱ։ Աւսթրիա տէվլէթինին ասքէրի թէնզիլ իթմէքտէ օլաուզու եավաշ եավաշ մէյտանա էքդամաղա պաշլամըշ տըր։ Իւք եվվէլ սիվասի թադրմընատան պաշլանըլըպ, կէչէն հաֆթա օն պին սիվարիսէ եօլ վէրիլէրէք ատթարը տախի սաթըրմըշ։

— Գիր ճիւրմի վէ ճինայէթի, վէ գաթը նուֆուս միսիլլիւ թէօհմէթի օլմայարագ, եալընըզ Իթալիանընը բօլնթիգա վէ ճէնկէրինէ կիրիշէն նէ գարար Աւսթրիա թէպարը վար իսէ իմբէրաթոր Ֆրանսուա Յոզէֆ հաղրէթլէրի ճիւմլէսինի աֆվը ումումի իլէ աֆվ իտիւպ, հէր քէսին սէրպէսթճէ իշինէ կիւճինէ պագմաղընը էմր իթմիշ տիր։

ԱԼԷՄԱՆԻԱ։ Իթալիա մուհարէպէսինատէն պէրիւ Ալէմանէատա թարիֆ օլունմազ պիր դիլ իւ դալ զուհուր իտիւպ էօթէմէէն պէրիւ մուլիւմ օլան Բրուսիա վէ Աւսթրիա թէրաֆը եանի էսքի էքի թէրաֆ, մուախխարէն զիյատէ չաթալանըպ, պէց պէց իթթիֆագլար զուհուր իթմէյէ պաշլամըշտար, պու ույզունսուզլուզու տէֆ վէ Ալէմանէա պիրլիյինի մուհաֆաղա իթմէք իչիւն, եալընըզ Ալման տէվլէթլէրինատէն միւրէթթէպ պիր գօնկրէսսո մէճլիսինին տախի Վիւրզպուրգ շէհրինտէ ադա օլունմասընա գարար վէրիլիպ, վէ պունա Աւսթրիա վէ Բրուսիա ճիւմլէսի բաղը օլուպ մուրախխասլար թային օլունմաղա պաշլամըշ տըր։

ՍՊԱՆԻԱ։ Մաղրիպ ճէնկինէ պաշլանմըշ իսէ տէ, հէնիւզ պիր էքի գարաղոլ չաթըրտարընատան իսպարէթ օլուպ, իսթիմատէ շայան պիր պէօյիւք ճէնկ հավատիսի հէնիւզ եօղ տուր։ Ինկիլթէրրատան թիւճճար կէմիլէրի իլէ Սաղրիպա քիւլիյէթլիւ պարութ, սիլահ վէ միւհիմմաթը հարպիյէ կէօնտէրիլմէսինատէն, պու կէմիլէրին էքիսի Սպանէօլարընը էլինէ տիւշմիւշ օլաուզուտան, զաֆթ իտիւպ, Ալժէսիրաս լիմանընա կէօթիւրմիւշլէր տիր։

ՆԱՒՕԼԻ։ Բօլնթիգա տէպէպէլէրինէ մէպնի, տիրը էճնէպիյէտէ մուդիմ հէր նէ գատար Նաբօլէթան վար իսէ ճիւմլէսինին Նաբօլէոն տուխուրէրինէ բուխաթ վէրիլիպ, իգթիղա իթմէկի հարտէ քէնտիլէրինէ բատաքօրթ վէրիլմէսի պիւթիւն Նաբօլի էլչիլէրինէ տէվլէթլէրի թէրաֆընատան թէնպիհ գէլընմըշ տըր։

ԻԹԱԼԻԱ։ Վագտա Գօնկրէսսո մէճլիսի թօփլանմաղտան Իթալիա հագգընատա արթըգ պիր շէյ սէօյլէմէք ճայիղ տէյիլ իսէ տէ, օրթա Իթալիատա կէլէն կէչէն վուգուատթլէրէ նազարէն, պուրալարընը էակի հիսէթինէ կիրմէսի տախի բէք կիւճ պիր լագըրտը օլաճագ տըր։ Ինկիլզ Իթալիանլարա վէրիլէն իմթիյազ հալա աղ տըր վէ տահա չօղ վէրմէլի տէյի Գօնկրէսսոյու գապուլ իթմիշ տիր, վէ պուրատը տը Ինկիլզ բօլնթիգասընընն էսքարը։ Մուգատտէմքի ատթիքէրիմիզ խաթրընա կէլիրսէ Ինկիլզ, հէր նէ գատար սէրպէսթիյէթ մայիլ պիր միլլէթ իսէ տէ, տահա բաղը տը Իթալիայը Աւսթրիա ալթընատա եէսիր կէօրմէք, նէթէքիմ Իթալիանլարա պիր եարըմ սէրպէսթիյէթ վէրիլիրէք, տայիմա շուռնուն պունուն եանի պաշլըճա Ֆրանսանընն հիմայէթինէ միւհթաճ օլմագ, պու հիմայէթ նէ գատար կիզլիտէն օլուրատտա օլուն, Ինկիլզ իչին Իթալիա եա սէրպէսթ օլմալը, եա եէսիր։ Իթալիա քէնտի պաշընա տուրատատընը հալտէ, Ֆրանսա տը, վէ Ադատէնիզտէ Ֆրանսանընն հէր նէ ճիհէթլէ օլուրատա օլուն պէօյիւմէսի, Ինկիլզ քիւչիւրլիւք տիր։ Իթալիանլար, եահոտ օրթա Իթալիատա օլանլար իսէ հալա քէնտի պաշլարընա պիր խարէյէ միւգթէտիր օլուպ, պունլարա նէ նաբայօրուսունուզ տէյէն տէ եօք տուր։ Կէչէնտէ Սարտէնիա գրալընին ամմաղատէսի բըրէնս Գարինեանը քէնտիլէրինէ նայիպ տէվլէթ ինթիխապ իթտիրը. պունու Ֆրանսա եալընըզ Սարտէնիանընն սէլամէթի իչիւն մէքս իթտի. ուղրատան պու բրէնս Պոնպօմբանէի նամ քիմէնէյի եէրինէ վէքիլ թային օլունմասընը մահթալաւ իթտի, վէ պունու հէմ Ինկիլզ վէ հէմ Ֆրանսըզ գապուլ իթմիշ տիր տէնիյօր. պու գապուլ օրթա Իթալիանընն խաթիրլամէսինէ գապուլ իթմէք տիր, վէ նէ զաման Լիւբրանընն էն պէօյիւք էքի տէվլէթի պու եֆքեար իլէ Գօնկրէսսո մէճլիսինէ կէլմէսի, վէրիճէքլէրի գարար շիմտիտէն քէշֆ օլունատիկը։

— Ամի իւզրէքը հէքեայէ տախի պու խուսուսա պիրազ ըզաղ վէրիր։ Թօսգանատա օլան մուվազատ հիւքիմէթ, իսթիղլալիյէթ իմթիյազատընը խատաթ իթմէք իւզրէ, էնէնի

պիր սէքքէ պասթրըմաղ միւրատ իթմիշ քի Ֆրանսըզ վէ Սարտէնիա սէքքէլէրինին գըթա վէ այարընատա իմիշ, լաքին զարպխանէսի օմմարընընատան, մատէնի Ֆրանսըզ զարպխանէսինէ կէօնտէրիպ, օրատա սէքքէ պասրըմասընը մահթալաւ իթմիշ։ Ֆրանսըզ զարպխանէսի պունու գապուլ իտիւպ, իշի թէղկէահլամաղտա իքէն Ռօնթ Վալէվսքի բաղը օմմարարագ մէքս իթմիշ. պունուն իւզրինէ, Թօսգանալընընատան մատէնի Ինկիլթէրրա զարպխանէսինէ կէօնտէրիպ, օրատա պիրա Ֆիւթուր պասրըմաղտա պունլունմուշ տուր։

ՉԻՆ։ Չին իմբէրաթորու թէքբարէն պիր Ինկիլզ վէ Ֆրանսըզ հիւճիւմիւնէ պէքլէմէքտէ օլուն, Թամաքեար Չին ահալիսի, պու տէվլէթճէ տատավէթ վէ խուսուսմէթ հիսսէտար օմմարարագ Լիւբրաբալար իլէ քէնտիլէրինէ քեարը ախզիթալէր իլէ մէշղուլ պունլունմուշտար տը։ Հէր նէ գատար Ինկիլզ վէ Ֆրանսըզ տէվլէթլէրի, Չինէ գարշը ճէնկ թէտարիքեաթընատա իսէլէր տէ, ասքէր Չինէ վիւրուտուն տէ Չին իմբէրաթորու հէր մահթալաւ օլունան թարրլիյէի վէրիպ պու ճէնկի պէհհուտտէ վէ լուզումսուզ իտէճէք տիր տէնիյօր։ Պու վէճհ իլէ էքի միլլէթին նամուսու եէրինէ կէլէր իսէ, պունլարըն տախի պիր սուզուն վէ պէօյիւք ճէնկ իտէմէյէճէքլէրի աշքեաբ կէօրիւնիյօր։ Կէրէք Ինկիլզ վէ կէրէք Ֆրանսըզ ահալիսի Չին մուհարէպէսինատէն քէնտիլէրինէ պիր պէօյիւք շէրէֆ պէօյիւք քեար, վէ պէօյիւք ֆայիտէ կէօրմէմէքլէրինատէն, հաթտա Չինին քէնտիլէրինէ տօսթ եա խասիմ օրմասընատան տախի պիր մուհասէնէթ վէ եա պիր մուխաթարա հիսս իտէմէ տէքլէրինատէն, պէօյլէ պիր ճէնկէ էքի միլլէթին տախի զիյատէ ասքէր վէ ադամ տայանմասը մէմուլ օլունամաղ։

— 1812 տէն պէրիւ Չին ահալիսի էքի տէֆա թահրիր օլունմուշ տուր պու թահրիրին պիրինի 1812 տէ վագի օլուպ, իւչ եիւզ եէթմիշ միլիոն նուֆուսա վէ պիր թահրիր տախի 1855 տէ վագի օլուպ պիւթիւն Չին ահալիսինին նուֆուսու 337 միլիոն նուֆուսա տալիղ օմմուշ տուր։ Պիւթիւն Լիւբրաբատա եիւզ սէքսէն միլիոն նուֆուս անճաղ վար տը, վէ պու հիսապէ նազարէն Չին ահալիսի պիւթիւն Լիւբրաբա ահալիսինին էքի գամը տէմէք տիր։

ՃԱՒՕՆ։ Չինլիլէրին ան պէ ան Լիւբրաբալարա կէօմէրքալէրի ատամէթ վէ խուսուսմէթ պէտէլ Ճաւօնընը տախի, քի էվվէլկիի շաւ ատամէթ վէ խուսուսմէթ ճիհէթի իլէ

Զինվորների բեռք չօգ կերի պրոգամը՝ լաւ բաւ. շիմոի Եւրոպալրարա պէս օ. յիւք թէվէճիւհ կէսթերմէյ պաշ. լամըշար արը. վէ եագընտա պիւ. թիւն պիւթիւնէ Եւրոպա էֆքեա. ըընա միւսայիտ օլան պիր վիւքէլա հիւքիւմէթէ կէչէճէքմիշ։

— Կէչէնտա Ռաբանլուլար պիր Ռուսիա զապիթի իլէ պիր գաշ մար. նէլ եօլաիւրմիւշ օլտուգլարընտան, պունուն թարղիսի սերիսան վէ Ռուսիանըն մաթլուպի իւզրէ վերիլմիշ արը։

ՃԵԶԱՅԻՐ։ Ռէղայիրաէ Ֆրան. սըզարը Մաղրըպէ օլան ճէնկէրի խիթամ պուրմուշ տուր. միւրատ Մաղրըպտան թօփրագ ալմագ օլմա. յըպ, իլա Ռէղայիր հուտուտինի Մաղրըպ հիւճիւմինտէն մուհաֆա. զա իթմէք օլտուզունտան, պու հու. տուտի թէճավուզ իտէն Մաղրըպ գապիտէլերինէ Ֆրանսըզլար պիր էյի գրըճ ատրպ, իայլը ճէնկ մասրաֆը տախի ախր իթաքտէն սոնրա կէրի էֆքիմիշէր արը։ Պու ճէնկէ գօման տա իտէն ճէնէրալ Մարթինբրե Զի. նէ կէօնտէրիլճէք Ֆրանսըզ ասքե. րինէ տախի պաշ գօմանտան նասպ օ. լունմուշ տուր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՍԻՒԹԷՆԵՎԻ

Սիվէյիշ գանալը մատտէսի ի. չիւն պու հաֆթա վիւքէլայը ատվ. լէթ իլէ սիֆէրայը տուէլը էճնէ. պիյէ պէյնինտէ իայլը միւքեալէմէ. էր օրմուշ տուր տէնիյօր։ Պունա տայիր չար չապուգ պիր գարար վե. րիլմէսի բէք մէմնուն օլունամաղ ի. սէ տէ, հէր նասըլ իսէ պու գանա. լա թէրաֆտար օլան քիմէնէլերին տախի եիւզիւ կիւլմէյէ պաշլամըշ տուր։

— Զինտէն կէլէն սոն խապէրլէր, պու տէվլէթին Ամերիկա իլէ օլան ահանամէսինի տախի պօլտուզունու, վէ Ավանթօվ վէ Թօվան լիմանլարընը թիճարէթէ աշմամըշ օլտուզունու պէյան իտէրլէր։ պու ճիւմլէ իլէ եօ. գարտա տախի տէտխիմիզ միսիլլիւ, ախէր թէրաֆլարտա ախզուիթա մէքտ օլունմամըշ տուր։

— Լէվանթ Հէրալթտա, շու հա. վատա եազըլը տուր. Եւրոպատա Գոնկրէսսօ մէճլիսի քիւշատ օլուն. տուզու էնտատ Ասիթանէտէ մուզ. իմ Ֆրանսըզ էլչիսի միւսիւ Թուվ. նէլ տախի Բարիսէ ճէլզ օլունտաճագ տուր, վէ եէրինէ սապրգը միսիլլիւ Գոնթ Լաման մասլահաթկիւզար գալաճագ տուր։

— Ռում քիլիսարընդն իսլահաթը իչիւն, Ռում բաթրիգխանէսինտէ մախսուս պիր գօմիսիօն թէշքիլ գըլընտըզը մալիւմ տիւր, պու գօ. միսիօնտաւն շիմտիկէտէք նէ տէրէճէ. լերէ գատար իշ կէօրտիյիս հէնիւզ նա մալիւմ օլսա, ֆագաթ մէսմուա. թէ նաղարէն գօմիսիօն պէյնինտէ ատթիւզղիքը սէպէպտէն նաշի ազիմ շիդատ վէ իսթիրֆաթ վագի օլ. մուշ տուր տէնիյօր, եանիյա քիլիսէ իսլահաթընա մախսուս օլան պու գօմիսիօն ճիմանիսէն օլան պագը ըուէսասը միլլէթ տախի միւտախէլ իթմէք իսթէյիզ, բուհանի կիւրուհի տախի պուննու քիլիսէ գանունու վէ գայիտէսինէ մուզայիր տատ իսթերէք, ճիմանիսէն գօմիսիօնա ազա նաս. պընա մուխալիֆէթ կէօսթէրմէքտէ պուլունմուշլար արը։ Վագատա պու իսլահաթ եազընը քիլիսէ նիզամա. թընա տայիր օլսա բուհանի կիւրու. հինին հագդը օլուպ, լաքին պու վէ. սիլէ իլէ բաթրիգխանէնին օն պիր միլիոն պօրճու տախի թէմիզլէնէճէ. յինտէն, վէ պիր տախի օրմամասընա պիր չարէ տիւշունիւլէճէյինտէն, ճիս. մանինին ագճէսինի թանըրգ հու. գուգունու թանրմամագ, վատ օ. լունան իսլահաթ հագդընտա բէք էյի պիր թավսիյէ օրմատըզընտան, պագատրմ պու իշնէյէ գարար վերիր։ Երլիայ փո-ֆ պիյսէրն իայրէր, Ե զասպո-ֆոյ Ասպո-ֆոյ։

— Ռուսա ճանիպինտէն շու վէճհ իլէ եազըլը արը։

Պու էյալէթ հագդընտա վատ օ. լունան իսլահաթ բէյ սէր բէյ գուվ. վէտէն ֆիրիլ կէօրիւրիւլմէքտէ պիր վէ ախզուիթա վէ չարսու պազար նի. զամաթը հէմէն խիթամ օրմուշ կիպի պիր։ Եագընտա վալիի էյալէթ վէ միւշիրի մուֆախամ Սիւլէյման բա. շա հազրէթլէրի, մէմլէքէթ մէճլիսի վէ պիր թագըմ ուսթա միւհէնտիս. լերի պէրապէր ապարագ, ճիվարտա օլան ատագաթ վէ թամիրէ միւհիթաճ քէօրբիւլէրին քէշֆինէ ալիմէթ իմ. միշէր արը, վէ պունլարընն սերիսան թամիր վէ թէճանինէ գարար վե. րիլմիշ արը. քէզալիք Տէլիճէ նէ հրի. նին թաշրգ օվալարը պատմասը իչիւն տախի պիր չարէ տիւշունիւլէճէք արը տէնիյօր։

Կէչէն բէնչէնպէ սապահըը, իբի Իսլամ գաթիլ Ասիթանէտէն կէլէն հիւքմ մուճիպինճէ մէյատանտա գաթլ օլունտուլար, տահա պաշգա հարա. միլեր վէ գաթիլլեր իչիւն եագընտա պէօյլէ հիւքմ պէքլէնիլմօր։ Հէրիա. թըն պու շիտատէթի, պիր միւտատէ. տէն պէրիւ պու թէրաֆլարտա սեր. վէտէի զուհուր օլան հարամի կիւ. բուհինէ մուճիպի խէվֆ վէ սէհէթ օլուճաղընա շիւպհէ եօք տուր։

— Նոյեմբերին ալթըսընտա Սիրամ ճէզիրէսինտէ նակէհան հավա գարա. ըրդ, վէ տէհշէթլիւ պիր ֆուրթունա զուհուր իսիւպ, ճէվիզ իրիլմէյին. տէ տօլու տախի տիւշմիւշ արը։ Ազդտա օլան քիմսէլերտէն իայլը առամ տագաթլանըպ, էվլերին ճամ. լարընա, հայվանատա աղաճլարա վէ սայրբէյէ պէօյիւք խառաբաթ վերմիշ արը։ Տէֆա երլըրըմ տախի էնիպ պիր առամ էօլտիւրմիւշ վէ պիրինի տախի ֆէնառա տագաթլամըշ արը։

— Լօնդրա. 5 դեկ. Ալֆրան. Օսմանը եէնի իսթիգրազը. 66. էսկի իսթիգրազ. 78. Գոնսօլտէ Ինկիլ. զին, 97. եէնի իսթիգրաղն պագի գալանը սաթըլմագտա արը։

Պիւթիւն ատվէթլէր Գոնկրէսսօ մատտէսինտէ իթթիֆագ իտիւպ, ագաբնա գարար վերմիշլեր արը։ Եագընտա տավէթնամէլեր տախի ե. ղըլաճագմըշ։

— Լօնդրատան պիրիպիրինէ մու. զայիր, եախոտ պիրիպիրինի թատտիգ իտիճի իբի խապէր կէլմիշ արը։ Պի. րիսի, Ինկիլթէրրատանը էն պէօյիւք վէ ախենանը էն մէշհուր թէրատ. նէսի օլան Վուրլիչ թէրատանէսի, տիւշմէն հիւճիւմիւնտէն էմին օլմա. ըզընտան օրատան գալորբրլըպ պիր ախէր մահալէ նագլ օլունաճագմըշ, պու. քի միւմքինսիզ, վէ միւմքինսիզ ատիլ իսէ ինանըրմաղ պիր հավատտա կէօրիւնիւր։ Տիկէր բիվայէթէ նա. զարէն մէզքիւր Վուրլիչ թէրատանէսի Ինկիլթէրրանը շու արալըգ մալիք օլտուզու գուվվէլի պահրնէի իտարէ իսէ մէսէլինտէն պիր պաշգա եէրատ եէնի պիր թէրատանէ եաբըլաճագմըշ. շիմտիկի իհթիմաթ իչիւն Ինկիլիզ ատիլէթի հիյնի հաճէթտէ կէմիլերէ ալընմագ իչիւն թէրատանէ ատֆիթ. լերինէ օթուզ պին մարնէլ տահա գայա իթմիշ արը։

— Պու բաալար էրթէսի կէճէսի, սաաթ պէշ գարարլարընտա, Պէյօղ. լունտա Ազա համամը ճիվարընտա, իսանէնին պիրինտէն գազանն աթէշ զուհուր էտիպ, եալընը օ խանէ եանարագ պատըրըլմըշ արը։

— Ինգլթրօսուրղտա, Ռուսիա թէ. պատասընտան օլուպ, պիր զէնկին Ին. կիլիզ իրզմէթինտէ պուլունան Թօտ նամ քիմէնէ, էլի պին գարպօվանց սրբգաթ իթմիշ օլտուզունտան, քիմ. քի պու շախսը պուլուբ, եախոտ մա. հալինի իսապէր վերիր իսէ, պէշ եիւզ ատէթ Ինկիլիզ լիքասը վատ օ. լունմուշ տուր։

— 1861 ատ Ֆիլէմենկատ պիր պէ. յիւք էքսբօզիսիօն սերկիսի աշքա. ճաղը մալիւմ տիւր, Լօնդրատատ տա. խի զէնատթէքարար գօմբանիասը թէրաֆընտան 1862 սէնէսի իչիւն պէօյլէ պիր էքսբօզիսօն սերկիսի թէր. թիպ օլունուպ, պու գօմբանիա տա. խի իքի եիւզ էլլի պին լիրա մասրա. ֆը կէօղիւնէ ալմըշ արը։ Հէր միլ. լէթին զէնատթ մահսուլարը պու սերկիսէ տավէթ օլունաճագմըշ, ֆա. գաթ ատվէթէճէ պիր շէյ օրմայրպ ա. տէթա պիր թիւճճար գօմբանիասը իչի կիպի թուլթուլաճագմըշ։

— Պէշ պին քիշիսէ պիրատէն պիր գաշ տիւրլիւ թատմ բիշիրմէք իւզրէ պու տէֆա պիր էյրէթի վէ եէրատէն եէրբ կէզէր զայէթ իտարէլի պիր մաթպախա իճատ օլունմուշ օլուպ, Լօնդրատա թէճրիւպէսի օրմուշ տուր պու մաթպախտա բիշէն թատմատան ատքէր զայէթ խոշնուտ օրմուշ օ. լունտան, Զին թէրաֆընա կէօն. տէրիլմէք իւզրէ հաղըրլանմագտա պուլունմուշ տուր։

— Իզմիր ճանիպինտէն նոյեմբեր 20 թարիխի իլէ, թէրաֆըմըզա շու հավատտարը եազըլը արը։

Շայանը իթիմատ մահալէրտէն խթիխապ գըլընտըզը իւզրէ, Պա. յընտրը թէրաֆլարընտա պագը հայ. տուտար թիւրէյէրէք, էպնայը սե. պիլէ իթալէի ատսթը զատարէթ օ. լունմագտա օլտուզունտան, Թիրէ գաղաբնին մէճլիսի հիմմէթի, վէ միւտիրինին զայրէթի իլէ, պունլարընն ատֆի էսպապընա թէշէպպիւս օլուն. տուզու, վէ Ազայան սանճաղը, էօ. թէտէն պէրիւ էշկիյա վէ սերբէրի թագըմընին մէրքէզի օրմաղլի, լիվա. յը մէզքիւր գայիմմագամ էսպագ Ֆէռանի բաշընին ատ վէ թագը հիմ. մէթի իլէ, պու պէլտէնին պիւթիւն ճիվարէրի թէմիզլէնմէք իքէն, միւ. ճարիէյէհին ինթիսալինտէն սոզրա, հիւքիւմէթը մահալէհին ատէմը թէկագուզ վէ ուրգաթընա մէսմը թէկագուզ վէ ուրգաթընա մէսմի. մէքէթ եինէ հէյէթը ատլէսինէ ըիւճաթ իտէրէք, ահալիի միւթե. վալիթիւնէնին ատայիշի միւնասէպ, կիւ. բուհի թիւճճարընն էմնիյէթի մահվ, վէ սամուրու միւլքիյէտ իսթիխ. տամ օլունան պագը քէսանընն, մու. զայիրի իրատէի Սենիյէ հվզա վէ հա. րէքէաթը նամէրզիյէլերի, մերթէ. պէյի վիզուհէ վարմըշ օլտուզու հալ. տէ, մուախխարէն լիվայը մէզքիւր գայիմմագամ նատպ օլունան Ազա բաշա հաղրէթլէրի, իճրայի մէմու. ռիյէթի մուգատտէմաթընտան տա. նաշալրընը իւզրէ, շու սուլի ահվա. լին իսլահինէ հիմմէթ ատսթկիրի հի. յէթը մէճլիս իլէ առայիշի ուսուսի. յէնին ինթիխալընը միւսթէնզէմ օլան էսպապըն, օրթատան գալորբրլմասը. նա սարֆը սայը վէ մէքէնէթ իթմէք. տէ տիր։ Վէ կէրչի պիր մէմլէքէթին հիյէթը մէճլիսի, ատալէթլէ մէլուֆ վէ հէր պիր ազանընն հիւնիւ հալի մարուֆ օլարագ, գայիմմագամ իլէ պիրլէշլիսի հալտէ, մուհասսէնա. թը մաթլուպ միւշահէտէ օլունուր իսէ տէ, էմնալի Ազայընտա պուլուն. տուզու վէ կէօրիւլմիյիս իւզրէ, ազայը մէճլիսէ պիր գաչընընն սուլի իսթիմալի, մէսմուրլիքէթ խաֆիյէն ինհիմամի էն միւտէպպիր զաթընն սիւրէթը իտարէսինէ, սէքթէթ վերէ. պիլէճէյի տէրքէար արը։

Պու գապիտէն օլարագ, Ազայընն սանճաղընն կէրէք հիւքիւմէթ վէ կէրէք թիճարէթ մէճլիսլէրինտէ ա. զա, վէ նուֆուզու իլէ հէմէն բէյիս մագամընտա պուլունան, Շամը հա. ճի Մէլիմ աղանընն քէօլէսի Ինճիտ ա. զա, վէ տիկէր սու եօլճու Մանոլ նամ թաճիր, մէսմուաթէ նազարէն հըրս ու թամա, վէ իզրազը շախսի. յէ իլէ մէրուֆ քիմէնէլէրտէն օրուպ Ինճիտ ազա քէարշինաս պիր զաթ օր. տուզու հալտէ, ինֆազը մագասիտի իլէ հէմ միւլթէզիմ, վէ հէմ տախի գասապ, էքմէքճի վէ ըէնչպէր իլէ, զիրը ատսմանէն շերիք պուլունուզու, վէ տիկէր սու եօլճու Մանոլ տախի օն պէշ սէնէ մէգատարի ապ. ատմ, սիլրոպ օլտուզու պիր Ռում տիշէ հէլէպ, գօճասընը զէհրլէմէսինի թէրլիֆ, վէ պու մէրամը վագատթ էնճամընը, հաբէքեաթը տիկիֆլիպա. նէ իլէ մէվզիյի իճրայէ կէթիրմիշ օր. տուզունա մէպնի, հէօքմիւ շերի իգ. թիզասընճա, տարրմասը գարարկիր օրմուշ իքէն, միլլէթիմիզէն օր վա. գրթ մուպայասը պուլունան, Յով հաննէս ազա Փափասեանընն հիմմէ. թի իլէ, բէնչիյի մէմաթէն գուբ. թուլմուշ, վէ շիմոի Թիճարէթ մէճ. լիսինէ ազա օլարագ, տէվլաը սիյէս իլէ իհրազը նուֆուզ էթմիշ օրմաղլէ մումայիլյէ Ինչիա ազա իլէ պիրլէ. շերէք, հէր պիր սամուրու իսպատուբ. ըանա միւտատիլ, վէ պիր մուհաբէ. մէ ֆազ վէ բայէթ, վէ պա իրամը շերի հէօքմ օլունմուշ օլան մէսալի. հի, ճէրրը մէնֆատթէրինէ թէվֆիֆ. ըդ իթաթիի հալտէ, հէր նասըլ իսէ էնինէն Թիճարէթ մէճլիսինէ միւ. շերէք, խոսսէրանէ վէ խիլաֆը գա. նուն օլարագ, խաթէպլերի գրաֆ. էթէ սոգմագտա օլտուզլարը տէր. քեար իսէ տէ, գայիմմագամը պէյ. տէ Ազա բաշա հաղրէթլերի, ճա. ֆէրը ագլ վէ հուշմէնտ իլէ, պու հալերի թէյագգուն վէ թէֆէ. թիւն, վէ իճրայը իճապաթընա թէշ. միրը սայիսը իգամ իթմէյէ, միւ. թէտիր պիր գամը մէվսուֆ իւլ սը. ֆաթ օլտուզունան, իլերիւտէ ըս. լահաթը լաղըմէնին իճրասը մէսմուլ. միզ օլաճաղը էմրը եզհէր արը։

— Ռեզալիք Տէնիզլի սանճաղը ճի. վարլերի, եվվելքի կիպի եինէ բայ. կիւղարը կիւզէնտը եշգիյա, վէ հնք. ֆագըը վէ պիշարէլէր, կիրիֆթարը թէատասիյաթը կէօնակէօն օրմագտա, վէ մահվա մուախխարէն լիվայը մէզ. քիւրատ, պիր եէնի իրէթ քէյտա օ. լունմուշ տուր, շէյզէքի կէրէք նէ. զարէթը ճէլիլէյի Սալիսէտէն, կէրէք վարիի վարաշանըմզ թէրաֆընտան կէօնտէրիլէն, Էվրագը մուհիմմ վէ թիւճճարլերին մէքթուպլարը, Տէ. նիզլիսէ պաղէն աշքլըպ էօյլճէ սա. հիպլերինէ վերիլմէքտէ, վէ պաղէն պիւթիւն պիւթիւնէ սագլանըրպ վերիլմէքտէ, վէ պունատ գաթի նազար նէվզուհուր պաղը մահալի միւլթէղիմէր, մուզայիրի իրատէյի Սենիյէ վէ խիլաֆը գանուն օլարագ աշար վէ բուսումաթը սուբէթը ի. տարէսինտէ, ֆիզուլի թիճարէթ օր. մագ իւզրէ ֆուգարայէ զատ իթ. մէքտէ, վէ զարայիտատէն օլսճագ շու. քի, պու մագուլի միւլթէղիմէրէ գայիմմագամ պէլտէ թէրաֆընտան իպրազը լէվազիմը ռահատէթքէարի օրմագտա օլտուզունան պու հալէրինն իսլահաթը զըմնընտա, ագիլ վէ արիֆ վէ հագգանիյէթլի մէ՛ըֆ, պիր գայիմմագամ միւհիմ օլտուգլարը իսթիխապ գըլընմըշ արը։

Վալիի վալաշանը պէլտէ միզ տուբ. պինը ագլ վէ ագըպէթինտիշլի իլէ, Տէնիզլինին պու՝հալէրինի մուայէնէ, վէ սայիր սէրայիրը ահվալինի, լաղմ կէլէնլերտէն թէֆթիշ վէ թահգիգ իթմէյէ պաշլամըշ օլտուզունան, միւշարիլյհ հաղրէթլերինին կէբէք

պու պապտե, վէ կէրեք Իզմիրճէ վու-գու պուլան իճրաաթը միւսթահսե-նէսինի, պէնոը մախսուս իլէ պուն-տան սօղրա պիլտիրիրիմ։

Ազգան ճումաա կիւնիւ Ռում միլլէթինտէն եկիմի պէշ եաշընտա պիր աէլիգանը գասապ, Զօրապ գափուսունտա մուգիմ, հէմմիլէթի պուլունան ալթմըշ եաշընտա պիր պագգալը, հիպա վէ սասվէթը միւ-զէմմիրէսինի իճրա ղըմընտա, իթ-լաֆ իթմէյի թասմիմ իտէրէք, պագ-գալը ուշաղընը պիր թագըմ ինգա-րաթլէ պէլ իրզա, պագգալ օրտաս եօղ իքէն, տիւքքեանընտա կիրուպ, բէքէնին ալթընտա կիպլէնէրէք, պագ-գալ ախշամ տիւքքեանա կէլիպ, ա-աէթի գասիմէսի իպթիպասընճա, տիւքքեանը իչինտէ եամթաղդան պիր աղ սօղրա, մէրգում գասապ ջէդպ, պըչագ իլէ պագգալը պիր գաչ էրինտէն եարալայարագ եօղ տիւրիւ չտիւր։

Պատէհու պիչարէնին ջըրաղընը ուչանարբրպ, «Գանդ, ուսմանը եօղ տիւրաիւմ, սանարզը ալ կէլ» տե-տիքտէ, սանարզը կէթիրիպ, իչինտէ օլան իքի պին զուրուշու պիր տոպ, ջըրապա ատ օվվէք քէլամ իտիւպ «Գիմ սէյէ էարար վէրմէ, եօխսա սէնի տէ եօլտիւ բիւրիւմ. գօնագտա սէնի տը-գըշարբրբրբրբ իսէ, ույգուտա իքէն պիր շամաթա տույտում, ույանարմ քի ուսթամը եօլտիւրմիւշէր։ Վու-բուպ եօլտիւրէնէր գաչարբար վէ եալընրզ (Իրմէնի չապիկնարբընտան) Պարպօչան խոմինի վէր, օնու թանը-տրմ տէյէրէք ճէվապ վերէսին ո տե-յու ուշաղը գանարբրմրշ իսէ տէ, ու-շագ ըէնչէի հիւբիւմէթ տիւշերէք, հագիգաթը հալ իգբար էտէճէյինի, մէրգում գանապ տույտուգտա, ա-ղարբը իքի պին զուրուշու Իշինօղ Գօնսօլաթսուն կէօթիւրիպ, շէ ցյ-լէ պիր գաղա օլտու, պէնի Իշտատայա գաչիրին տէյէրէք, ապճէլի օրտաս պրբրպ մագ իսթէմիշ իսէ տէ, Իշլի-նօղ Գօնսօլաթսու գաթիլի մէրգում-մու Իշտատայա գաչրբտաճագ եէրինէ, տերհալ հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթ-միշ տիր։

Տիւն ախշամ քիմէր օլտուզու նամալիւմ, պիր թագըմ խրբրզրար, Գալբդ պազարընտա, Ալիդօլա Սար-գիսի նամ պազիրկէանին մաղազասընը աչքպ, գասնասընը իչինտէ օլան նագտ ագճէլէր իլէ պերատէր տալպ կիթ-միշէրտիր։

— Նայեմբեր 9 թարիխի իլէ Իրզ-բումատան շուրթէսուֆ իտէճէք հա-վատիս եաղըմրշ տրը։

Նայեմբերին ալթընճը ճումատ կէ-ճէսի սատթ ալթըը կէչէրէք, Գատը օղլու խանընտան գաղամէն ատթէշ զու-հուբ էտիպ, հեր քէս ույգուտա օլ տուզունատան, թուլումտա վէ տայիր տալտ վէ լէվաղիմատ պուլունմատը-ղընտան, ատթէշ էթրաֆա տիրայէթէ պաշտատը, էկէրչի տոքէրի վէ միւլ-քիյէ մէմուրլարընտան մէնինէ չալըշ մատալը ըտը, էթրաֆտա պուլու-նան Նազիկ ջարշըպը տատի քիւլ օլա-ճաղըտը։

Ընճագ պու պապտե, միրալայ Ալի պէյ վէ Գօլ աղասը Հալիմ աղա, վէ Խրիսթիյան միլլէթինտէն պաշրճա Շապանեան Ալէքսան աղա տատի, եիւզ գատար ամէլ իլէ, տէօրթ եանտան չալըշարագ կիւճ իլէ ատթէշ պասթրրալար։

Իշտու եանկընտա հէր նէ գատար, շէճատթ վէ իգատամ օլունտու իսէ տէ, եինէ պիր խան, իւչ ֆուրուն, պիր գաչ տիւքքեան, վէ մահտուտ խանէլերին էրգրմատը, վէ եանան էմթատա վէ էշէտ վէ մէքիւլատը տա-յիրէ թէլէֆ օլարագ, խատարը քիւլ-լեյէ, եանի ալթը եէտի պին քէսէ աղճէլէք մալ զկան օրմուշ տուր։

Վէ պու աֆէթին արասընտա, եինէ պիր ղայրը մահալտէ ատթէշ զուհուբ էթտի իսէ տէ, ալտահրն ինայէթի իլէ, ճիւղեիճէ պիր մահա-ղան էրգրմատը իլէ, անինտէ պատ-թըրրմրշ տրը։

Տէվլէթը Ամսէ Օսմանէ իլէ Եւրոբա պէվլէթլէրի։

Կէչէն վէ տահա եվվէլքի տէհր-լերտէ Եւրոբա տէվլէթլէրի տախլի վէ խարիճի մուհարիպլէր, հուբ-գուգ, մէղհեպ վէ վէբատէթ տավլէ-րի, իխթիլաֆէր վէ պունլարտան իլէ-րիւ կէլէն թանզիմատը միքիսե տա-քէրիսե, իրզիսե, մէզհէպսիսե վէ սե-նատիսե, սեյրը սեֆայինի վէ թիճա-րէթ զայլէլերի իլէ մէշղուլ օլուպ, զատթը բագթ վէ նիզամատէն իսթի-ֆատտ, վէ սուի նիզամ վէ ֆըլթրէթ-ատէն զարուրէթ վէ բէբիշանիսէթ միւշահէտտ իթթիֆքլերի, ճէպրէ գար-շը նէֆրէթ, վէ ճէհալէթէ գարշը խարտապիսէթ, զայրէթ վէ չալըշմագ-տան խայրը, գայտասըզբդ վէ իհմալ-տէն զարար, տատաչէթատէն պէրէքքատթ վէ զուլումատան զարուրէթ վէ պուն-լարա էմնաղ պին խայրատան մուհա-սէնատթ վէ պին չէրրատէն մաղարրատթ կէօրէրք իսլահ օմմաղա ճահտ իթ-թիքլերի էնտատտ, տէվլէթը Օսմա-նիյէ միւմքին մէրթէպէ Եւրոբա իս-թիսատթընտան ատաղընարագ, քէնտի-նէ մախսուս պիր ուսուլ վէ իտարէ իլէ, տախիլինի մուհաֆաղա վէ խա-բիճի տախի իւզերինէ թէճավուզ իթթիրմէ միշ իսի։ Պ՝ագատ էսկի հիւ-քիւմէթլերէ պէօյիք գատահաթլար ազվ օլունուրատտա, էյէր հագդընը սէօյլէյէճէյիսէք պու գատահաթլը-րա պէօյիք սէպէպլէր տախի նոգ-ատան պուլմամշ տրը, վէ ատղուսու Օսմանլը տուլանը հիչ պիր վագթ սինէք տվամայրպ, եբրթըճրյա գար-շը եբրթըճրլագ կէօսթէրմիշ տիր։ Պ՝էգերը չատպուգ չատպուգ մագթէ-լեյէ կիտեր իսիշ, լաքին պիր համ-մալատա վէզիր օլապիլիրմիշ, պօշ պիր սէպէպլէ վարիսէթ էլտէն կիտերմիշ, լաքին տահա պիր պօշ սէպէպլէ վա-րիսէթ էտինիլէ պիլինիրմիշ, գատա-հաթա շիտատէթ կէօսթէրիլիրմիշ, վէ պագէն գուրու իլէ պերատէր եաշ տախի եանարմրշ, լաքին շիտատթին իպրէթի տախի գուվվէթլիս օլուպ, միւթէնէֆի օլանլար տախի չօգ օ-լըրմուշ։ Գուսուրուտա հաքէզա լաքին միւրատրմրշ էսկի ուսուլ էմատահ օլմագ, եախսա թէվարիխ գատրինէ տէֆն օլմուշ, վէ պիր տա-հա հայատթ պուլմայտճագ պիր ու-սուլ ճէնատէսի թօփրաղընը թագե-լէմէք օլմայրպ, իլա Եւրոբա տէվ-լէթլէրինէ նիսպէթլէ տէվլէթը Էլ-յէնին էսկի հալինի, քի հեր տէվլէ-թին էսկի հալի տիր, շու մուպահա-սատրզա էրլէմ օլտուզու իշիւն պիր իսթրբա կէթիրմէք տիր։

Ընճագ ինսան ագլընը թատավ-վուրլարը տախի այնը հալա վէ բիւղ կէտր կիպի տիր քի տայիմա իշերի վէ տրշարը թէճավուզ իսէրէք, մուվա-զէնէ պուլմագ իսթէր։

Իմամ տենիզտէն վէ գարատան հէմճիվար օլան Եւրոբանընն ագլթա-տավվուրլարը, շիտատթլի պիր բիւղ կէտր միսալի հեր թէրաֆա էսէյէ պաշտատրզը հալատ, մէմալիքի Օսմա-նիսէյ տախի սիրայէթ իմմէմէսի միւմքին տէյիլ իսի։ Օէմինին եիւք-սէքլիսի տաղ տրը, վէ ինսանընն եիւք-սէքլիսի տէյիլ պէյտ իլա ագլ տրը, եիւքսէք տաղլարատան ուզագլար կէօ-բիւնտիյիւ միսիլիւ, եիւքսէք ագըլ-լար տախի տուրպին վէ ագբպէթ էն-միշ օլուրլար։ Ճիւմլէտէն էվվէլ պու եիւքսէք ագլա մալիք ճէնինէթմէքտան

Սուլթան Սելիմ հաղրէթլերի օրուպ։ բիֆաթը ագլիւ պասիրէթի իլէ Եւ-րոբա բուդգեարընն մէմալիքի Շահ-նէշրինէ տախի բէյ տէր բէյ ագս ի-տէճէյինի ֆէհմ իսիւպ, բիւղեարէ գարշը բիւղեար հայբրլայարագ, տե-յիլ ճէպր վէ շիտատ, իլա թէրէնի վէ իթիտալ իլէ թատավվուրատը ու-մումիսէյէ մուվաղէնէ պուլտուրմագ միւրատ իսիւպ, նիզամը ճէտիտ ի-տասընա թէշէպպիս պույուրմուշ-լար ըտը։ Լաքին օ տէվրին ճէհալէթ տէրէքսինատ պուլունան ատթալարրմրզ օ Շահը ճէհիանրէսէնտին իրթիֆա-նինէ եէթիշմէյիպ, իհտատ իթթիֆի ուսուլու մուհասին շումուլուն գատ-բինի պիլմէմէսիյէր, վէ կէօզէրի գա-բը համագատթէ բուշիտե օլուպ պիր գարշը էօթէսինի կէօրմէմէսիյէր, վէ ագլ մահտուլու օլան ֆէնատ պիր թա-ասիսսե ֆէտտա օլուպ, էլլի պէշ սէնէլիք, հէյ վայ, հէնիւզ քէտէրինի մահվ իսէմէտի։

Օլ էնատատէն սօղրա Եւրոբա թա-ատավվուրլարը բիւղեարլերի տահա շիտատթլէնիպ, պու բիւղեարա մէղ-կէօսթէրիլմէսե, էօնիւնէ չըդան սէտտիս մումանատթը տէվիրիպ, հէմ իսէճէյինէ շիւպհէ գալմամշը-ըտը, իմտի օշ Շահը մէմատուհ սը-ֆատթըն վարիսի զիսշէրէ ֆի օլան ճէն-նէթմէքեան Սուլթան Մահմուտ զաղի խան հաղրէթլերի տախի, խալէ ֆը-միւշէրբէ ֆինին իպլինէ կիտէրէք, վէ վագթը էնսէպտե, պինայը նիզամը ճէտիտին թէճէտիտինէ մուվաֆֆագ օլարագ հալա էվվէնք բիրայը սաբ-թանատթ վէ սէրիրարայը խիլաֆէթ օլան, Փատիշահը մուազզամ վէ Շա-հընշահը միւքերրեմ էֆէնտիմիզ հաղ-րէթլերի տախի, թանզիմատը խայ-րէսե ճէվահիրի կիրան զըմրէթի իլէ, պու պինայը ճէտիտե տէվլէթի թէ-քիա վէ թէզելին խլէտի։

Իւչ մուազզամ Փատիշահլարընն շու ուսուլու ճէտիտե ուզրունա տեր-քեար օլան ֆէտաքեարլեգլարընա շիմ-տի, ալեմ վէ իլերիւատե պիւթիւն թէվարիխի իւմէմ շահատէթ խատ-ճէք տիր։ Եալընըզ Եւրոբա, պու ֆէտաքեարլեգնն գատինի թանգրա-մատը, վէ պուենճա տախիպ միւշրիլ-թի վէ գան սապֆը իլէ մուվաֆֆագ օլունան թազէ պիր պինայէ, քի ե-սասը Եւրոբա թատավվուրու իւպէ-բինատ իսի, Եւրոբա մուավենէթ իսէճէք եէրատ, պիլէրէք վէ եա պիւ-մէյէրէք տէֆա տէֆա հեամինե տէ-լայէթ իթտի։

Նավարին աֆէթի վէ Մօրանին թէբբի իլէ խիթամ պուլան Հունան ֆիլիբէթի ճէնկլերի, Լարիբնե տա-նամէսի իլէ գաբանան Բուսիա ճէնկի, Սըսրբն վէ Թուռնուսուն վէրատ-նէ հիւբիւմէթի իլէ գարար պուլան Աֆրիկա ճէնկլերի, Արնաուտլուգ, Գիւրտիսթան, Կիրիտ, Սրբոյ, Գարա-տաղ, Ալահ Գուզատան վէ սայրբե, պունլարրն հիչ պիրի, օլան ֆէտաք-քեարլեգա պէտէլ, Տէվլէթը Օսմա-նիսէյ Եւրոբանընն թէվվճիւհիւնիւ կէօսթէրմէյիպ, ատատվէթ վէ խու-սուսմէթինի կէօսթէրտիսինե եինե քէնտի հուգուգընա մուվրրիսլե-լերի շահատէթ իտեր։ Իկեր Տէվ-լէթը Օսմանիսէ թարիգի թանզի-մատէ մատթլուպ օլունան սիւրատ-լե իլերելէմէտի իսէ, պու-թարիգե, տախիլի պէր թէրաֆ իտէլիմ, խա-բիճէն տախի քէշիտէի սէտտը մու-մանատթ իտէն վէքք չօգ օլտու։

Կէօրիւնիւր քի, Եւրոբա տէվ-լէթլերի, տէվլէթը Օսմանիսէ հաղ-ղընտա գուլանարգլարը պու էսկի բօլիթիգանընն մաղարրատթընը կէօրե-րէք, կէչէն Բուսիա մուհարէպէսին-տէ, պէրբէն վէ պահրէն, տոքէր, ոսնանմա, գան վէ ագճէ իլէ պու տէվլէթէ մուավենէթ իտերէք իպ-գայը նամուս վէ տէվլէթին ոտայը իւ-թէհամիլիւնէ մուհագգագէն պիր թարղնսէ վերմէք իսթէտիրէր, Տէվ-լէթը Ամսէ պու ֆիրսատն միւէպպե-տէն միւթէշէքքիր պիր, տախի քէն-տիսի իշիւն տահա պաշգա ֆէտտա-քեարլեգլարա վէսիլէ օրմուշ տու։

Պու ճէնկին նիհայէթինտէ Տէվ-լէթը Ամսէ ալթը Տէվլէթ իմզասը իլէ մուատտուգ վէ մուազզամ պիր ահանամէ իլէ հուգուգու ումմիւ-յէյի Եւրոբայա տախի տախիլ օլտու, իշթէ Տէվլէթը Օսմանիսէ բօլթիգաճա պիր Եւրոբա տէվլէթի, աչա չէյ։ Լաքին Տէվլէթին պու եէնի հիսէթի, քէնտինի եէնի եէնի ֆէբա-յիզէ մէճպուր իթտի, նիչին քի եէնի եէնի մուհասսէնատ կէօրճէք տի։ Եանրլըմրզը աճապ սէօյլէրսէք քի, Տէվլէթը Օսմանիսէ պու եէնի ֆէ-բայիզին քեաֆֆէսինի գապուլ իթտի, անճագ մէմուլ օլունան մուհասսէ-նատը հէնիւզ կէօրմէտի։ Տէվլէթը Օսմանիսէ պա ահանամէ Եւրոբա հուգուգու ումմիւմիսէսի ատրբէսինե տուխուլ իթտի իսէ, պու հուգու-գա տախի քեատիլէն հիսսէտար օրմա-լըյըը, լաքին Ֆիլիբէ Եւրոբանընն օնունճու տէվլէթլերինատ պուլու-նան հուգուգ, Եւրոբանընն պիրինճի տէվլէթլերի սըրատընտա պուլունան Տէվլէթը Օսմանիսէտե հէնիւզ կէօ-բիւնէմէտի։

Եւրոբանընն էն պէօյիւք տէվլէթ-լերինին թէպաատրը եաբընը էէտի պին նուֆուզու օլան Սան Մարինօ ճիւմ-հուրունա կիթմէսէրը, եինե օրանընն հիւքմիւ նիզամը վէ ուսուլու թահ-թընտա պուլունուրը։ Մոնթէնէգրոյի Օսմանիսէտե իսէ պունուն մուզայ-եիրի հեր տէվլէթին թէպաատը, Տէվ-լէթի Օսմանիսէնին ուսուլ նիզամ վէ տէվլէթինի գայտ իթմէյիպ, հեր պիրի մէմալիքի Օսմանիսէտե եէր իչէր, եաթար գաղդը, գաղանը, թիճա-րէթ իսէր, զէնատթ իշլեր, վէ եինէ քէնտի թատի օլտուզու հիւքիւմ-թին իտարէսի թահթընտա պուլու-նուր, ատղուսուսու էյի հուգուգ բէր-վերիլիք տիր պու։ Պ՝ագատա պու իմ-թիազ, պու ահանամէ Եւրոբալըլարա վերիլմիշտիր, լաքին նէ վագթ, նէ վագթ քի էմնիսէթը ճան վէ մալ, վէ նամուս, թանզիմատը խայրէսե իլէ պիւթիւն Եւրոբա շահատէթի թահ-թընտա տէյիլ իսի, նէ վագթ քի իւ-լէթը վէպա վէ էօրֆ տէվրի, անճագ սէնէտե պիր իքի Եւրոբալըը մէմա-լիքի Օսմանիսէ սէվահիլինէ եանաշ-տրրը ըտը, շիմտիքի եիւզլրճէ վա-բօրլար պէհր եէվմ մէմալիքի Օս-մանիսէյէ պիրնէրճէ Եւրոբալը թա-ջը, վէ պունա Եւրոբալըլարրն թա-փընտրզը ահանամէլէր գարշը կէլմէզ, շիմտի միլիոնլար իլէ Եւրոբալըլար, մէմալիքի Օսմանիսէտե ճիւմիճէտն սէրպէսթ վէ ճիւմիճէն բահաթ, վերիսիզ վէ թէբրիֆսիզ թէմէլքիւն իտէպիլիրէր, շիմտի եինէ պու իմ-թիազ ահանամէլերինին հարֆը հար-ֆընա իճրատը վագթը տրը, էօյէ տէյիլ մի։ Նիչէ ահանամէլեր, 1815 ահանամէսինատ պերատէր օլարագ, պաթալ օլուր, վէ պու իմթիազ ահա-նամէսի պաթալ օլմագ, տէվլէթը Օս-մանիսէնին իմզասընա նէ պէօյիք բա-յէթ, եա հուգուգու ումմիմիսէյի Եւրոբայը նէ էաբալըմ, պիսհուտե շէյ, օնա եաղըլարը կիւնատն ինանան օրմատը, էյէր պէօյլէ իսէ եաղգ ալթը տէվլէթին իմզասընա։

1856 ահանամէսի պիր թէրաֆտան Տէվլէթի Ամսէնին թէմամիսէթ վէ իսթիգլալեսթինի միւճէատէն թէ-քիա վէ թէկմին իտէր, տիկեր թէ-բաֆտան, Տէվլէթը Օսմանիսէ մէ-մալիքինատ եէնի եէնի տէվլէթլեր գուրուլմայա պաշլար, նիչին քի պիր Ինկիլիզ իշիւն Տէվլէթը Օսմանիսէ

մեմալեքի Խնկիլթերրա տալը, պիր Ֆըրանսըզ իշիւն Ֆրանսա, Աւսթրիալը իշիւն Աւսթրիա, Ռուսիալը իշիւն Ռուսիա, Նաբօլիթան իշիւն Նաբօլի, վէ Սան–Մարինօլու իշիւն Սան–Մարինո. գուսուրու տա հաքէզա։ Իշթէ թէմամիսէթի թէէմին գելընան տէվլէթին մէմալեքինէ տէյիլ պիր ախէր տէվլէթ. իլա ձիհանըն պիւթիւն տէվլէթլէրի հիւքմ իմէմէյէ պաշլայաձագ, եարդըն պու մէմալեքաէ մէսէլա Խնկիլիզ պիր միլիոն, Ֆրանսըզ եօթ միլիոն, Ռուսիա պէշ միլիոն, Տանիմարգա եէրլի պին՝ վէ Շուէտ օթուզ պին նուֆուս հիւքմ իտէձէք պունլարըն ախալուիթասընա, տավասընա նիզասընա, զապթիյէսինէ, գապահաթընա տէվլէթ գարըշմայաձագ, իլա գանէլէրեալէրի հիւքմ իտէձէք, եալնըզ եէսի տէնիզին գապուլ իմէսինի իքրամէն տէվլէթ թէրք իտէձէք, գուսուրու, գուսուրու Ինկիլթերրատա, Ֆրանսատա, Սպանեատա վէ Շուէտատ պիր, Տէվլէթ նէ պունլար տէվլէթ իշինատ տէվլէթ վէ հիւքիւմէթ իշինատ հիւքիւմէթ տէյին մի պիր. հուգուգու ումումիյէ Եւրոբա պահալը պունա նամալը բազը օլուր, վէ եախօտ պունձա մումանատաթ արասընա, թէէմին օլուրնան տէվլէթին իսթիղլալիյէթի նէրէտէ գալը։

Իշլէ իսէ մէմալեքի Օսմանլիյէտէ թանզիմաթըն տէրէձէյի մաթլուպտէ իլերլիյէմէմէսինատ, գապահաթ տէյիլ տէվլէթին իլա Եւրոբանըն պրը։

Ամմա տէնէձէք քի տէվլէթը Օսմանլիյէնին ուսուլու նիզամը ատաթը վէ գայիտէսի հէնիւզ Եւրոբայը թէէմին իտէձէք բատէտ տէյիլ պիր, պուտա պիր պէօյիւք եաղնըզ պրը, էվվելա էմնիյէթը մալ, վէ ձան վէ նամուս մատտէսինատէն քիմսէ շիքեայէթ իտէմէզ, պունա մուզայիր պիր հարէքէթ զուհուր իտէր իսէ, եա տէվլէթին զապթընատա օլմայան էձնէպլի թէպաասընատան պրը, եա տա եէրլիսէն իսէ, օ գատար աղլըը քի էն զկյատ պէյէնիլէն Եւրոբա տէվլէթլէրի մէմալեքինէ տախի օ գատար շէյ վէ պէյլիմ տահա զկյատէսի վազգի օլուր, սանկիսէն ձիւմլէյէ մանիւմ տիւր քի, հէրքէս քէնտի խանէսինատ պիլախի կիպի իտարէ օլուր լաքին նէ զէման պիր միսաֆիր կէլէձէք օլուր իսէ, խանէ եշեա վէ հէր շէյինէ պիր տիւզէն վերիր, վէ պիր միսաֆիրնէ գատար մուզիպ վէ մուաձիզ սոյունատան օլսա, եինէ կվին ատամարընատան զկյատէ քէնտիսինէ իքրամ օլսունուր, էօթէյէն պէրիւ միսաֆիրբէրլէրլիքլէ մէշհուր օլան պիր տէվլէթ, պէշ եիւզ երլըզ ախլաղընը շիմտի թէրք մի իտէձէք, մեմուլ օլսունուր շէյ տէյիլ տիր, հաթտա միսաֆիր մագամընտա օլան Եւրոբալըլար, տաքին վէ պէլքիմ էհեատ օլսուգլարը պիր մէմալեքին հիւքմիւ ալթընա կիրսէլէր, էլալէթտէ օ հիւքիւմէթ տախի միսաֆիրլէրին խաթրընա հիւրմէթէն, նիզամընա ատէթինէ ուսուլինէ վէ գայիտէսինէ պիր էէնի տիւզէն վերէձէք տիր, վէ քէնտախի իշիւն հէնիւզ հօշ կէօրտիւյիւ պիր ուսուլի միսաֆիր իշիւն մութլաղա թէձտիտ իտէձէք տիր։

Իմտի պու իքի սիւրէթլէ տախի Եւրոբալըլարըն գօրդուսու (էյէր օտա սախթէ պիր գօրդու տէյիլ իսէ) պէյհուտէ օլուպ, տէվլէթը Ալմէյէ սաֆտէրուունլուգ կէօսթէրիրլիր իսէ, օ տախի սաֆտէրուունլուգլա ձէվապ վերիր, եօղսա լաֆզէն հուգուգ վերիր, ֆիիլէն հուգուգ թանըմամագ տէվլէթի էօյլէ պիր հալէ կիրիֆթար իտէր քի, հիչ պիր թանզիմաթ հիչ պիր ուսուլ վէ հիչ պիր գայիտէ միւքին օլամազ, նէ զէման Օսմանլը տէվլէթի, Եւրոբանըն թէքմիլ հուգուգունու էտինիր իսէ, օ զէման բօլթիգաձա պիր Եւրոբա տէվլէթի պիր, եօղսա Օսմանլը պրը, վէ Օսմանլը օլմազլը պրը։

Պիրինի թուլթմաղատան օ պիրինի էլինատէն չըգարան քիմսէ իքի էլի ատախի պօշտա գալըպ կիրտատա պիւշէր խիւլիւսքեաբ էձնէպլիյէր. տէվլէթը Օսմանլիյէի օ գատար պիւնեատան պէհապէր զանն իթմէսինէր։

ԻԼԱՆ

Կէրէք միւլք, կէրէք քիրա իլէ տիւքքեան վէ մաղազա վէ օտա վէ էվ վէ արատ սաթմագ վէ ալմաղա խթէքլի օլանլար, վէ քիրա իլէ տախի թուրմագ խթէյէնլէր, Իրատսկ քէօրիւսի պաշընատա, Գարա քէց իսքելէսինատ, Ֆրանսըզ վաբօրու մաղազէսի իթթիխալինատ, քեարկիր օտա, իւչիւնձիւ գաթատ, Գէշիշ օղլու հաձի Ընատթասընն օտասընա պույուրտուն։

ԻԼԱՆ

ԱՐՄԷՆԻԱ

Նամ սէֆինէնին Ամէրիգատան ալատէթի վէ տէրուենինատ ատթէշ վէ սըձագլըգ հըֆզ իտէր իւթիւլէրին վիւրուսուտի։

Ս. Մ. Սինասեան վէ գօմբանիասը, վաալէրի իւզրէ ահալիի Գօս. Թանթանիյէյէ պէյան իտէրլէր քի պիր գաչ հաֆթատան պէրիւ պէքլէնիլէն

Տէրուենդէ ալէշ հըֆզլիգէն ի-ռի-լեր թէքմիլէն կէլիսլ եէթիշմիշլէր տիր։

Ընլէր քի պիրա սապրը պու իւթիւլէրի պէքլէմէքտէ իտիլէր, պիր ան էվվէլ մաղազայա կէլիսլ, մուպայա իթմէլէրի իսթատ օլսունուր, հէր նէ գատար պու իւթիւլէրատէն զկյատէձէ կէլմիշ իսէ տէ, զայէթ ֆայիտէլիւ օլսուզլու թէձրիւպէ իլէ աշնաշքմշ օլսուզլունատան, սաթըն ալանլար կիւն պէ կիւն չօղալըպ, թէքրար թիւքէնմէսի տախի մէմուլ տուր։

Պու վէսիլէ իլէ, Ս. Մ. Սինասեան վէ էէրկիքլէրի թէքրար ահալիյէ պէյան իտէրլէր քի, պիլսօր լամպալար իշինատ եանար պիր նէվի կաղ, վէ նէվթարզ Բէրօսէն թատպիր օլսունան լամպալարա մախսուս օլան տիկէր կաղ եաղը տախի կէլմիշ օլսուպ, իքիսինին տախի վերախի ըշգգ, զայէթ շաֆգալը, վէ ձիւմլէյի մէմնունն իտէձէք տերէձէտ տիր։

Պահալարը էհվէն օլսուզունատան հէր սընՁ ահալի պու կաղ վէ եաղը գուլանասիլիր։

Լիրի ինձէ գըյմա իրիռ իլէ-ն պիր նէվի էհվէն վէ գօլայ գո-ւլանըլըր պէրի։

Լին ուֆաղընըն պահասը ալթմըշ զուրուշ տուր, վէ սաաթատա պէշ օդգատան զկյատէ գըյմա գըյար, վէ մաթլուպ օլսունան գատար ինձէ ըգարընդատան օսղրա, սուձուգ եաբմագ իչիւն հաֆթալար իլէ կէձէ կիւնախուզ սաթըը բաթըրարընատան վէ ուչիսուսուզլուզունատան հէր քէսի գուրթարը։

Լիվերատէ գուլանընմագ իչիւն պունանն էն ուֆաղը տախի քիֆայէթ իտէր, իլէ պու մէվսիմատէ քէնտի խանէսինատ սուձուգ եաբմագ միւբատ իտէնլէր իչիւն։

Սաթըզա սուձուգ եաբանլար իչիւն, տահա պէօյիւքլերի տախի օլուպ, պունլարըն պահալարը տախի պէօյիւքլիւքլէրինէ գլյասէն զկյատեձէ տիր։

Իսթէյէն կիտիւպ պու ալէթլերի մաղազատա տախի սէյր իտէպիլիր։

Գայէրի Բօհաֆզան պիր ըչ։

Սաթըն ալմագ իսթէմէյէնլէր տախի, սէյր իտէպիլիրլէր. եօգարտա զկյար օլսունան գլյմա ալէթինի տահա պիր թէքմիլ իթմէք իչիւն, պու հաֆթա, Սո-ճո-գ փօլո-ռամագ պիր ալէր տախի կէլմիշ տիր. քի շիմտիյէ տէք իճատ օլանլարատան պաչգա թարզ կէօրիւլմէմիշ պիր շէյ տիր պունդ գուլանընմասը։ Թամիւպլիւ, պէ կէօրմէյէ շայեան պիր շէյ տիր։

Իսթէյէն քէզալէք Գալաթատա, Բէնչէնպէ բաղարընատա Լօմէր սօգաղընատա, նումէրօ 17 իլէ մուրագգամ Ս. Ս. Սինասեան վէ գօմբանիասը մաղազասընա տավէթ օլսունուր։

Գալաթատա բէնչէնպէ բաղարընատա, Լօմէր սօգաղընատա նումէրօ 17 իլէ մուրագգամ, Ս. Ս. Սինասեան վէ գօմբանիասը մաղազասընատա սաթըլըր։

ԻԼԱՆ

Հօգգ նամ Ինդիլեազ պիր էձլաճը Բէրէրէպի օլարագ, բաչ վէ սաֆի օլան Ա՝օրինա պուլուզը ճիյէրի եաղը, Ամէրիգայի Շամպէրէ էյալին Նէդֆօրա ճիպիրէրէրէ պո-լո-նան ֆաբրիգասան կէլէպ, իլաճը մախսուս եէրլինէ իսրիմալ օլ-նմագ իլ-ն, մա-սիրէրլին պէնիզ ալգարըմըզ Ս՝օրինա ճիյէրլէրինէ եաֆըմըզ պրը, պո- եաղ հէր պիր պէ-ըլ-ֆէնա բէնզ վէ նախօշ մէլէպէն պիրի օլ-պ, իսրիմալը կէրէս էմրալը սապրիյէ վէ էլլէլը սայիրէի ճիլպիյէյէ, վէ կէրէս պրասալը վէ ըգօրպո-ի էլլէրինէ, պիրայէրի նաֆի վէ գալի ի-լիէսիր պէր պէվա օլ-պ, վէ զայէֆ ի-լալ-նէպ օլան չօճո-գլարա վէ պինիր իլլէրինէ մէ-պրիէլա օլան ֆիմանէլէրէ պախի վերէլէր, սապահ ախշամ պիր ըրպա գաղըրը մէգ-պարի իլլէպ, սօղա իլիպրիճ իլէ արիրարագ կի-նէպ պէղեր վէ եէպէրէր գաղըզ փօր-սո-իէլէպիլիր, եաղը մէղէ-ր սօո-գ պիր եէրէպ իֆէն պոպի ֆէրէ իօրիո-լանը, պո- իրագպէրէ զէլէ-ինի սրճագ սո- իլինէ վաղ իյլէպֆէպ եինէ սո-ը- օլ-ը։

Օ՝իֆր օլ-նան եաղըն զիլէպ, Պէյօղը-նա ֆէայէն մ-սի- Օրնօդ, վէ Տէլլասո-գա նամ էձլաճըլըրն էձլաճանէլէրինէպ սարիլ մագգպա գրը։

ԳԱՄՊԻՏՕ ՓԻՏԱԹԼԷՐԻ ԳԱՅԻՄԷ ԻԼԷ

ՄԱԱ ԸՍԲՕՆԹՕ

23 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1859

	Ղուրուշ
Լանդրա օթուզ պիր կիւն վասէ	. . . . .
Գէնպլիք 3 այ վասէ	148—146
Փարիս	. . . . .
Մարսիլիա	231—232
Ամսթրատամ	. . . . .
Վիէննա	. . . . .
Թրիէսթէ	. . . . .
Լիվօրնօ	. . . . .
Ճէնովա. Լ. Ն.	. . . . .
Օսէտատ	. . . . .

ՄԷՍԲԻՒՐԵԱԹ ՓԻՏԱԹԼԷՐԻ ԳԱՅԻՄԷ ԻԼԷ

28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1859

	Ղուրուշ
Մէձիսիէ լիրա սաէտ	133—133⅛
Սալոնէ իսպանիէսի թահվիլի	 91
„ Փայիզի ալթընը	89½—89¾
Գանսոլտաֆ 24 սէնթիմ 1 լիրա	69—69½
„ Սէհիմ % սպանիօ	15¼—15
Սէձիսիսէ 20 լիք կիւմիւշ	. . . 26⅝
Ինկիլիզ լիրասը	148¼—148½
Ֆրանսըզ 20 ֆրանկլըգ	117—117⅛
„ 5 „ կիւմիւշ	. . . 29
Բուսիա իմբէրիալ ալթընն	118—118⅛
„ գապպամանց	. . . 22⅛
Նէմձէ սօլտան ալթընի	. . . 205
„ գրիմից չարգալ	68—69⅛
„ գուշլու բիլ	. . . 34
Գիշէք Լարբանգ % ամ	16½—17

ԵՄԹԱԱՑԻ ԷՃՆԷՊԻՅԷ

28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

	Ղուրուշ
ԳԻԷԼԷ ՇԻՖԷՐԻ	
Ինկիլիզ բրիմօ 6=10 վարա գնթը	450—450
Լիվերբուլ 10 „ . . . . „	400
Օլանտա սէպրու 6-10 „ . . . . „	450—450
Ամէրատա 8 „ . . . . „	400—410
Ֆրանսըզ միւշէմմալը 10 „ . . . . „	390
Ինկիլիզ թօզ . . . „	350
Օլանտա էքսթրա „ . . . . „	350
„ պիրինձի „ . . . . „	335
„ իքինձի „ . . . . „	330
„ իւչիւնձիւ „ . . . . „	325
Ֆրանսըզ . . . . . „	325
ՏԷՄԻՐ	
Ինկիլիզ շէշիա լամա սէօրթ քէսէք	. . . . .
եուվարագ . . . . . „	75—76
Ինկիլիզ եարմա . . . . . „	78—80
„ սամ շէշիա իլէ . . . . „	150—155
„ շէմպէր „ . . . . „	110—120
Մօսկով շէշիա	. . . . .
ԳԱԼԱՑ	
Գարա գուշ թամըզ . . . . . „	1300—1320
ԳՈՒՄՐՈՒԿ	
Ինկիլիզ . . . . . „	195—205
Ֆրանսըզ . . . . . „	. . . . .
ՉԻԼԻԲ	
Պիր սրթքրբ 0 . . . . . „	270—275
Իբի „ 00 . . . . . „	. . . . .
ՍԱՉՄԱ	
Մարսիլիա շէշիա . . . . . „	220—225
Ինկիլիզ „ 40 օգկաբը պիր „	. . . . .
Մօր պապամ . . . . . „	48—50
Սանթամարթա „ „ . . . . „	250—300
Զամբ գրպրզ . . . . . „	50—55
Շապ Ինկիլիզ . . . . . „	100—105
Կէսզ թաշք „ . . . . . օգկա	. . . . .

ԳԱՀՎԷ	
Գարա ֆինս . . . . . % օգկա	1450
Իքինձի . . . . . „ „	1300—1350
Իւչիւնձիւ . . . . . „ „	1240—1260
ՉԻՎԻՏ	
Ինկիլիզ . . . . . „	160—170
Գրամզը . . . . . „	40—55
Պիպէր Լօնտրա Մարսիլիա . . „	9½
ՆԷՐԳԱՏԷՐ	
Ինկիլիզ . . . . . „	8—8¼
Մրբրբ ԴէնՁոպ էօգ . . . . . „	. . . . .
Թէնեքէ + Դշան ֆինֆի սանտրգ	420—430
Ամերիգա բօմ 1070 արմ 1 կալօն	14½—15
Ինկիլիզ „	17—17½

ԵՄԹԱԱՑԻ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Թէֆթիք տէրկէմ . . . . . օգկա	. . . . .
Ֆիլիկ Էնգարբ . . . . . „	. . . . .
Ճէհրի . . . . . „	. . . . .
Պալ մօռաբ . . . . . „	. . . . .
Մաղը սիսհ . . . . . „	. . . . .
„ ապլագ . . . . . „	. . . . .
Խամ փամբագ Իզմիր . . . . . „	. . . . .
„ հասրրլը Մըսրը . . . . . „	. . . . .
Սարզը կէօճիւ . . . . . „	. . . . .
Տօն եաղը Ամասօլու . . . . . „	. . . . .
Քէօք պոյա . . . . . գնթը	. . . . .
Եաբագ Բուձէկի . . . . . „	. . . . .
„ Ամասօլու . . . . . „	. . . . .
„ Եայգանմըշ . . . . . օգկա	. . . . .

ՉԱԽԻՐԻ 28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Թայզան Ամասօտ . . . . . փրէ	45—46
Խամսիկ . . . . . „	42—45
Թայզան . . . . . „	. . . . .
Գալաս . . . . . „	. . . . .
Բուձէլի Պալ ըզ . . . . . „	32—36
Բուձէլի Պալ բրալ . . . . . „	32—36
Սալոֆ գրըզճա . . . . . „	. . . . .
Իպսալիլ „ . . . . . „	30—34
Խոմսիլ . . . . . „	. . . . .
Վանա „ . . . . . „	34—37
Բուձէլի Պուրկալ գրըզճա . . . „	36—38
Բուձէլի Պալ ըզ . . . . . „	32—35
Գալաս գոգօրօզ (մրբրբ պուզաս) „	 24
Իպսալիլ . . . . . „	. . . . .
Ասրա բուձէլի վէ Ամասօլու . . „	16—16½

Պալատէ գլքը օլսունան սէրթ վէ գրըզճա պուզատա վէ արբա 280·000 քիլէ մէվճուտա պուլունուր։

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒՐԱԲԸՆԸՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ

ԱՒԹԱՆԷ · Պէօյիւք Եէնի խանատա Թիւլկինճէան Յովակիմ։
ԻԶՄԻՐ · Սիմոնեան Յովհաննէս աղա · ՍաթՁը։
ՊՐՈՒՍԱ · Կէմիճեան Դշան աղա։
ԷՏԻՐՆԷ · Պրուսալը Յովսէփ աղա։
ՎԱՐՆԱ Հաձի Կարապետ օղլու Յովհաննէս աղա։
ԱՏԱՆԱ · Բալամուտ օղլու Յակոբ աղա։
ՊԻԼԷՃԻԿ · Տէրգաւիթ օղլու Գեարսա աղա։
ԳԱՅՍԷՐԻԷ · Պէղէբեան Խոսրով Պէյ։
ԷՆԳԱՐԻ · Սմիւօր Ճիօվանի Լէօնարտ։
ԷԿԻՒ · Թարագճեան Յովսէփ աղա։
ՊԱԼՏԱՏ վէ ՄՈՒՍՈՒԼ · Աբիկեան Թովմաս աղա
ՄԱՐԱՇ · Զօրպաձը օղլու Հաձի Տէվլէթ աղա։
ԵԶՐՈՒՄ · Շապանեան Գրիգոր աղա։
ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ · Ոսկի օղլու Էնգարբէլի Կարապետ աղա։

ՄԻՒԼԼԻՖԻ ԴԱՉԷԹԱ
ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ԴԱՒԱԹԱՏԱ ԷՐՄԷՆԻ ՓԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕԳԱԼԸ Ն՝ 17
Յ. ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԵԱՆԸՆ ԹԱՊԽԱՆԷՍԻՆԷ